

Motion till riksdagen 2010/11:Ju318

av **Margareta Cederfelt (M)**

Förbättrat vittnesskydd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inom ramen för pågående arbete se över möjligheten att ytterligare utveckla vittnesskyddet.

Motivering

Allt oftare framkommer det att enskilda medborgare känner oro för att vittna vid rättegångar. Många vittnen tvekar på grund av rädsla över att hotas med våld och andra repressalier. Enligt Brottsförebyggande rådets (Brå) statistik gjordes år 2009 ca 5 100 anmälningar om övergrepp i rättssak, som brottet formellt kallas. Antalet anmälningar har också ökat de senaste åren. För hälften av brotten misstänktes personer mellan 15 och 25 år.

Brottsstatistik ska tolkas med försiktighet. Exempelvis är det svårt att klart uttala sig huruvida antalet faktiska brott ökat eller om det ökade antalet anmälningar beror på en ökad anmälningsbenägenhet. Dessutom så rör inte alla anmälningar om övergrepp i rättssak hot mot vittnen, utan det kan även handla om hot mot bland annat målsäganden.

Det svenska rättsväsendet vilar på respekt för lag och ordning. Det är av största vikt att rättssamhället visar att personer som vittnar vid en rättegång kan göra detta utan risk för repressalier.

Att vittnen känner rädsla för repressalier urgröper rättssystemet ur flera aspekter, dels genom att medborgare inte vågar avge ett vittnesmål, dels genom att medborgare avger felaktiga vittnesmål. Att människor vågar och vill vittna är en förutsättning för en effektiv brottsbekämpning och upprätthållandet av rättsstaten.

Det är oerhört centralt att rättsstaten sluter upp bakom de personer som är målsägande och vittnen i en rättsprocess. Utöver ett förtroendefullt bemötande från polis och åklagare finns det behov av ett stöd som innebär att per-

Fel! Okänt namn på

soner vågar och vill ställa upp vid en rättegång och berätta vad de iakttagit eller varit med om.

I de fall en hotbild bedöms föreligga mot någon som deltar i en rättegång finns möjligheter att genomföra en säkerhetskontroll av besökare till domstolen. För den som ska höras i en rättegång finns det möjlighet att delta i förhandlingen genom videokonferens. Vid flera domstolar finns det även stödverksamhet för vittnen.

Vidare kan personer som medverkat i rättegång eller förundersökning rörande bland annat grov eller organiserad brottslighet ges möjlighet att omfattas av särskilt personsäkerhetsarbete.

Rikspolisstyrelsen har konstaterat att det finns behov av en ökad nationell samordning vad gäller polisens arbete med att skydda vittnen och andra hotade personer. Rikspolisstyrelsen, Säkerhetspolisen och Polishögskolan har gemensamt utarbetat föreskrifter och riktlinjer för stöd till personsäkerhetsbehandlare vid polismyndigheterna.

Men trots ett bra arbete från berörda myndigheter och de redan vidtagna säkerhetsåtgärderna så förekommer det att vittnen och målsägande upplever hot vid rättsprocesser. Därför finns det anledning att påskynda detta viktiga arbete med att förbättra vittnesskyddet.

Stockholm den 19 oktober 2010

Margareta Cederfelt (M)